

। ભાગ્ય, બાળ્ય, પાળ, આવીશા આ
‘ખાંડ’ યી. પેલમા ગોવિંદ સલામત
નાથકે કીધું.

મૂલ્ય —

ચંચન, વિચાર અને સત્યનું શોધન.

પાસા,

સૈયદ બાવાસાહેબ

બાકીને જ રૂ.

111
1925

13
1925

અકાશકીર્તિ

મીસી નાદાયણિય રામજી કિર્તીદાસ

(કચ્છ વીરગીચાળા)

નંક ચર્ચા.

૧૨૨૨

જમાના વકાળા: । ”—કટોરનિવર.

હું વગરના મૂર્ખ લોકો, અમિત ચિત્તે સસારમાં એવી
મતાવેલા રસ્તા પર અધજનોની હાર—કતાર ચાલી
કોપનિવર.

As east is east, And they shall never meet ! ”

Rudyard Kipling.

નોંધવિશાળ જનતાસિંધુ વ્યાકુલ બની રહ્યા છે ! રક્ષણ વગરના, સહાય વગરના,
“થવા” મુદ્ધ દિવસેથી શુદ્ધરોહી માર્ગદર્શક વગરના એ વેળા જનસમુદાય આજે
માથા આપ છે. તેને હાથ આપીને ચોરનાર નથી. પાછાં તેને સીધા માર્ગ
દર્શાવે છે. હુ:ખી થઈ, તેનાં હૃદય સાથે હૃદય મિલિયાં. કાંઈ તેને અંતરના
માસન આપનાર નથી ! કેમ જાણે ઉશ્વર પળ આજે તેને ઈક વિમરીજ થયો હોય !
જે હજારો વર્ષો થયાં, કંઈક જાતકો વીત્યાં, એ મિત્રારા હતભાગી દિલ્લાસી ને, બધી
ની ઘોર રિધિતિમાં ચોમેરથી ટપલાં ખાતાં અને પરાધીનતાની ખૂંસરી વેળા વનવનની કાઠી
માટે ભોગવવી પડે અનેક સદીઓ થયાં તેના બીજાના હોરબ્યા હોરવાય છે, માડરીયા
જાના જાય છે ! કંઈક સૈકાઓ થયાં તેઓ જ્વાન અને જ્વાન
પરકાય .

કુતલસ બની રહ્યા છે ! એ જાણે હરને

ગી ભોલીને, મુખબન નવા નાટી જાણે.

દિશામાં આસાનીથી તેઓ એ સાધ જાય છે ! અને એ

તેમની પાછળ પાછળ અચડાતા—કૂટાતા, અનેક આશ્વતે વેકવા .

જે મોઢે બસડાતા જાય છે. મુગજળ જેવાં ઝાંઝવાનાં નીરને ગાંઠ પાળીને

પ્રચંડ તાપ વચ્ચે આજ જેવા રેતાળ પ્રદેશમાં તૃપા છીપાવવા માટે બળતાં ઝળત

જે અગાવનારા અધુર હરણોની પોં, તેઓ મતલબી લોકોએ ગોઠવેલી જીવશેષ કા

તે, કંઈ રસ્તે ગહરી, વગર મોતે માર્યા જાય છે ! અથવા છેલ્લી ઘડીએ પાપીને બેઠ ફૂટી

આંસુઓ વરસાવતા અને પશ્ચાત્તાપનો ભોગ બનતા હાથ ધરીને ખેસી રહે છે !

મીઠા ડામો કરતાંપણુ દિદુઅતિ અને દિદુખર્મની સ્થિતિ તો હાલ અસહ્ય દુ:ખર થઈ પડી

નિવેદક:—વસંત.

અકારાક:—“સનાતન ધર્મ કેસરી.”

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૨૪૪ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ આર્યા સતપંધના પોત

વિષય પૃષ્ઠા: ૬

પીરાણા “સતપંથ”નાં બચકર કારસ્થાન ?

તેની હિંદુઓએને ધર્મબદ્ધ કરનારી ભેદી અને છુપી હીલચાલો

આજે તો હિંદુનાતિ મૂર્તિનાં મહા પાત્રે જગભાગીની સ્થિતિમાં આવી પડી છે, આ જગતમાં અનાથ નવછૂંતીવાતી સ્ત્રીની ચો કાઈ જેમ ફાવે તેમ છેડ કરે છે, એ પ્રમોજી આગકાલ નાટક, સીનેમા, ફારસ, બવાઈ, વારતા, નવલકથા અને પરધર્મગ્રાંથોનાં નહાનાં મહોમાં અનેક યુરતકોમાં હિંદુધર્મ અને દેવદેવીઓની પણ લોકો જેમ ફાવે તેમ ફજેતી અને ઢેકડીઓ કરે છે—

તેમાં પણ ધર્મદોષી સતપંથને નામે ચાલતા કેટલાક બનાવરી પથો તો હિંદુઓનાં પરમપવિત્ર દેવ-દેવીઓની અનેક વરસોથી ફાવે તેમ નિંદા અને છંપા કરે છે, એ પાપપંડીઓ પોતે અને પોતાના પ્રપંચો પૂર્વજોને શિવ, વિષ્ણુ અને ધક્કાના અવતારો બનાવી-મનાવી રહ્યા છે, સમળા હિંદુ, પારસી, જૈન, શિખ અને બૌદ્ધોએ પણ પરમપવિત્ર માનેલી એવી ગ્રામખાતોના વધ કરેલા, એ આ બુદ્ધિમાં મહાનુ પુણ્યનું કામ છે, એમ પોતાના યુદ્ધ-અવતારમાં પાંડવોને સાક્ષાત્ પુલ્હમગવાને બોધ કરેલો હેવાનું મતાવીને, પાંડવોને હાથે શેરા નાનકમાં ધકેલનારા ગૌતમ કરાવેલો છે.

હિંદુઓએ માનેલા ઇશ્વરના બધા અવતારોને ખોટા જણાવી, છેલ્લો ઇશ્વરો અગ્નિના અવતાર થયો છે, એજ ખરા માનવાલાયક છે, અને હાજરાહજુર ઇશ્વર તો એક અમારા ઇમામજી છે, એવી હકીકતની પપચળળ ગોઠવીને અનેક યુક્તિ-પ્રયુક્તિથી તેઓ હિંદુઓને વટલાવી ધર્મબદ્ધ અને કર્મબદ્ધ કરે છે અમતવાદમાં, તેની પાસે પીરાણામાં, સુરતમાં, રંદેરમાં, સુરત પાસેના માંગરોળ ગામમાં, નંબસારીમાં, આણંદમાં, વગેરે અનેક કેંદ્રોએ યુગસતમાં, તેમજ કાઠીયાવાડ, કચ્છ, સિંધ, પંજાબ વગેરે હિંદુના ધક્કા દેશોમાં તેમનાં બધા કારખાનાં અને કારસ્થાનો ચાલી રહ્યાં છે. અનેક પેટવડીઓ - પમારદાર દાહઓ તરીકે ફકિરોને દરવેશોને શખી, બિશનરી તરીકે બચકર વડપત્રો ગોઠવીને, પોતાની કમ્પાઇની વધો તેઓ ગામગામ ધમધોધાર ચલાવી રહ્યા છે, એ દાહઓ અનુવા-ભોળા અબજ લોકોની સિકાર શોખતાજ કરે છે. બીલ, કોળી, કાઠીઓ, કાળીપરખના લોકો, ઢેક, અત્પંજ વગેરે હક્કરી વરણના હજારો લોકો, તેમની એ કુટિલબળના ભોગ થકીનેસહેલાઈથી ફસાઇ રહ્યા છે, કેમકે હિંદુઓમાંથી તો કોઇ તેમને સોંપે રસ્તો ખતાવનાર કે ખરા ધર્મોપદેશ કરનાર નથી-અરે ! વખતસર ચેતવણી આપીને આવક પ્રપંચી-ઓના પાશમાંથી તેમને કોઈ બચાવી લેનાર પણ નથી ! એટલે એ બિચારા ભોળા લોકો તો એ દાહ અને દલાલોને ફિરતા જવાજ સમજી લે છે અને જાણે બેહેસ્ત (જર્મ) નો પરવાનો પણ તેમની મારફતેજ મળવાનો હોય. એમ સાચું-ખોટું, ફિવસ-રાત, કંઈ બોધો તપસ્સા વિનાજ મીમાંછના કહેવાથી આંદે આંદ માની લે છે ! એ દાહઓ અને દરવેશો તેમને ચેલા મુડે છે, કસોટીને નામે તેઓ નસેથી પૈસા ઝોકાવે છે, નર અને અમીના બહુ ગોળીઓ ખવરાવી તેમની દેહ વટલાવે છે-અને કસોટી ગાવંતરી કે દુવાને નામે કલમા અને ફરમાનજ પહોંચી, તેમની દેખતી આંખોમાં-કૂળ છાંતીને તેમને જગજગદે માગલ હિંદુ બનાવે છે !

સંદેહ સંદેહ હવાચિમાં અહમદઅલિ ખાડી, તેમજ પીરાણા સતપંથી બીનપણ સૈયદો અને મસજીદમાં વગેરે બધા એ પાપપંડી પંથના અગ્રેવાનોને પણ અમે અહીં જાહેર ચેલેજ કરીએ છીએ એ તમારો “સતપંથ” એ કોઇપણ જાણીતા હિંદુ-મુસલમાન-ગૌતમ-ખ્રિસ્તી વીજેતે જાહેર ની શાખા હોય, તો તમે ચેલનમાં જાહાર આવીને તે સાબીત કરો; નહીં તો અમે તમારી ને તમારા દોષી સતપંથની જાળમાં ફસાવેલા હજારો ભોળા હિંદુઓને ચેતાવવાની અમારી ખાસ જ સમજીએ છીએ કે, તમારો સતપંથ, નથી હિંદુ અને નથી કોઈ મુસલમાન ધર્મની પુ એ તો ભોળા લોકોને મૂતી અને લટી ખાવાને

તેલણી બજારખંડુ લોકોએ ચલાવેલું બનાવ રાત્રી રાખમાં તેમજ રિયા અને વિજ્ઞાનથી પ્રકાશિ

એક કલિપત હિંદુ કરેલું, પ તીગલ છે. અને તે અજાનુ ફક્કા જમાનામાં કલિપત ચાલવ

તમારા “સતપંથ”ના છુપા ઝાનો અને શાસ્ત્રો જોતાં, તેમનાં હઠકડતાં જુઠાણાં તેમજ પાપકર્મોના પોલ તરત ઉઘાડી પડી જાય છે અને તેનું તારણ કરીને અને આ નીચેના છ મુદ્દાઓ તમારી આંખો સામે અમે ટાંચી બતાવીએ છીએ. તે બધા તમારા પોતાના આચાર, વિચાર, વ્યવહાર અને શાસ્ત્રો તેમજ ઝાનોના જોપેલા, જાણેલા અને ખાતીપૂર્વક ટાંકેલા ખરા મુદ્દાઓ છે—તેમના કોઇ ખોટા હોય, તો પ્રકાશમાં આવી, સિદ્ધ કરી તમારી બહાદુરી બતાવો.

અનેક શાસ્ત્રીય, ઐતિહાસિક, સતપંથી અને પ્રત્યક્ષ પ્રમાણોથી એ સ્પષ્ટ સિદ્ધ થાય છે કે:—

(૧) પોરાણ સતપથ એ કોઇ હિંદુધર્મની શાખા નથી. તેમજ કોઇ ઇસ્લામી ધર્મની શાખા પણ નથી. એ પંથનો ચળ સ્થાપક ઇમામશાહ સીયા ઇસ્માઇલી, નિઝરી શાખાના ઇરાની ઇમામનો એક પગારદાર દાઢ એટલે મિસનરી હતો, પણ તેણે પોતાના સ્વાર્થ અને લોભની ખાતર એ વખતના ચાલુ સતપથમાં કેટલાક મનમાન્યતા કપોળકલ્પિત ફેરફારો કરીને પોતાનો નવો. મિત-આધાર ખીચડીયા નવો પથ સ્થાપ્યો છે.

(૨) ઇસલામી ધર્મ, અવતારવાદનો, દેવદેવીઓને અથવા ઘટ-પાટ જેવો જેવી કોઇ પણ ક્રિયાને માનતા નથી. અને તે માનનારને તેઓ કાફિર, નારિતક અને ઇસ્લામનાં વિરોધી ગણે છે. એટલે એ નિયમાનુસાર “સતપથ” કોઇ ઇસલામી ધર્મ નથી.

(૩) સતપંથમાં ચાલતાં ઝાનો અને ધર્મ—પુસ્તકોમાં જે જે હકીકતો અને લખાણો આપેલાં છે, તેમના હિંદુ ધર્મ, કે શાસ્ત્રો સાથે કંઈ પણ સંબંધ નથી; અને એ બધાં લખાણો પરસ્પર વિરોધા વિચારે. અ. બનાવટી હકીકતોથી ભરેલા છે. એટલે તેમને હિંદુ ધર્મ સાથે કંઈ પણ લાગતું વળખતું નથી.

(૪) સતપંથનાં હસ્તલિખિત પુસ્તકોમાં જોળા—અસ્તાન લેકોને આજી નાખી, લલચારી, પોતાનાં નકટા પથમાં ખેંચવા માટે જે જે ચમત્કારો અને અદ્ભુત પરચાઓ આપેલા છે, તે બધા અસં-ભવિત ગાંધ જોળા અને જુઠા, કલ્પિત જોડી કાઢેલા દુષ્ટકાઓ છે. કોઇ દેશ કે કોમના કોઇ પણ ઇતિહાસમાં તેમની સત્પથનો કંઈ પણ પૂરાવો મળતો નથી. તેમજ મૂર્ખ માણસો પણ ન માને, એવી હસવા લાયક ગાંધોના તે એક તરકટી પગનોજ છે.

(૫) એ “સતપથ” ચલાવનારા ઇમામશાહના વશના સૈયદો પોનેજ કોઇ સતપથનાં ઝાનો કે અંધોને માનતા નથી. તેમજ હિંદુ દેવના અવતારોને પણ માનતાં નથી. તેઓ તો કુરાનને માને છે અને સતપથમાં મનાઇ કરેલી કંઠા, કૃતમાક, માસાદિ ચીજોનો સરેખાખર ઉપયોગ કરે છે.

(૬) સતપથ પ્રવર્તકો પોતેજ પ્રપચી અને જુઠા છે, તેમજ તેમના હસ્તલિખિત પુસ્તકો, પુરાણો, ઝાનો અને લખાણો પણ બધાં જુઠાં છે, એટલા માટેજ તેઓ પોતાના સેવકોને વારં વાર કાઢા કરે છે કે, આ પથની હકીકત કોઇને કહેવી નહીં, અને ધર્મક્રિયાઓ તેમજ અકિત કોઈ ન જાણે એવી છુપી રીતેજ કરવી. વળી પરધર્મીઓને પોતાના ખાનામાં આવવા પણ ન દેવા તેમજ ધર્મનાં પુસ્તકો વીગેરે તેમને કદિપણ બતાવવાં નહીં તેમનાં ઝાનમાં અનેક ઉંઠાણે એ બાબત ખાસ બહામણ કરવામાં આવે છે. દુષ્ટાંત તરીકે —

“સતપંથનો પડદો જે કોઈ જોશે, તેના જીવો દોઝખે જશે ભરે!”

એટલે એક વખત તેમની કપટ જાળમાં ફસાવશે, કોઇ ઠેમણે એ પંથનો ભેદ જોવી શકતો.

જે ધર્મ ન્યાય અને નીતિનાં ધોરણસર બધાંયો હોય, તેને કદિપણ યુક્ત રીતે પડદા પા-કે ફેલાવવામાં આવતો નથી. આવાં કે વાગમાર્ગ જેવાં દુરાચાર ફેલાવનારો

આનાં પાટીમાં ગોઠવીને બનાવ કરેલો હોય, તેમનેજ ચોરની પેઠે રાખીને અંધાર તેમજ ફેલાવવામાં આવે છે.

સતપંથીઓમાં સત્પતા કે બહાદુરી હોય, તો તેઓ પ્રતી પ્રકાશમાં આવીને પોતની સત્પતા ન બતાવી હોત ?

રમાં ચેરેન્ને કરી; તેનો જવાબ સરખો આપવાનું, તમારા સે કડો સંપદો, કાકાઓ કે હજારો સેવક સેવકાંઓમાંથી તો કાઢપણુ આજ સુધી પાણી બતાવી શક્યોજ નથી, એજ સ્પષ્ટ બતાવી આપે છે કે, અમેએ જણાવેલા બધા આદેશો અક્ષરશઃ ખરા છે અને તેનો કંઈ ખોટો કે સાચો ખુલાસો કરવાની પણ પીરાણુ સતપથોઓમાંથી કાઢતી તાકાત નથી, કહો—ત્યારે મહાન પૂર્વજાજ કોણુ? સામાન્ય જનોને કમવાનાં કાળાં કાવત્રાં કોણુ કરે છે? અમે કે તમે? તમને તો એ પૂર્વજાજ અને કમાકનાં કાવત્રાં કર્યા વગર પેટ ભરવાનો ખીન્ને રસ્તોજ નથી, અને અમે તો તમારાં એ પાપક, કમાઈ, પાપ, કાવત્રાં અને પોષોને ઉઘાડાં પાડીને, ધોળે હાથે બૃહ ચક્રાવતારા ધર્મચક્રારાંખાના હાથમાંથી અમારા ભોળા હિંદુ ભાઈઓને બચાવવા માટે અમારી પસીનાની ખરી સકમાઈનો, તન-મન-ધનનો—હજારોની રકમોનો અને અમૂલ્ય વખત તથા બુદ્ધિશક્તિનો પણ ભોગ આપીને જ્ઞાતિસેવા અને ધર્મ-સેવા આજે વરસોથો કરી રહ્યા છીએ, અને તમારાં પાપક તથા તમારો પાપમાર્ગ અમારી જાતિમાંથી છેક તાત્કાલ ન થાય, ત્યાં સુધી શહીદ (ધર્મ માટે ઝૂઝનારા) તરફે અમારી જીવંતીનો ભોગ આપવાની ભીષ્મપ્રતિજ્ઞા પણ કરી બેઠા છીએ, એ સત્ય તમોને જગજહેર જણાવી તેમજ છપાવી-ચર્ચા-સભાઓમાં તેના પોકારો ઉઘાડીને વરસો થયા અમે જગતને પણ બતાવી રહ્યા છીએ, છતાં જો તમારામાં એક છાટો પણ સમ્માઈનો હોય, તો હજી બહાર કેમ નથી આવતા? મુગડની પેઠે પીરાણુના ખુણામાંજ ચુકીઓ પેરીને રડતી સુરતે બેસી શકા માટે રહ્યા છો? અમે તો હજારોનાં છનામો છપાવ્યા, છતાંય કોઈ ખુશામતી ટકુંને પણ ખોટો કે ખરો જવાબ દેવાને ચે તમે કેમ તૈયાર નથી કરી શક્યા? જો સમ્માઈ હોય, તો બહાર પડવાને? હવે કોણુ જુદું બોલે છે અને લખે છે, તેમજ અનેક જાતના પાપ-પ્રપચ તેમજ કાવત્રાં કોણુ ચલાવે છે, તેની જગત સમક્ષ આપણે પરસ્પરના સમાધાન ખાતર ખાતરી કરીએ.

(પીરાણુમાં ગંગાજી પ્રકટ થવાની એક નવી જાળ પાથરવા બાબત હકીકતની પહેલપહેલી બધારે અમને જાણુ થઈ, ત્યારે અમારા તરફથી લોકોને સાવચેત કરવા માટે છપાવીને ખર્ચ વહેચવામાં આવેલી જાહેર ખબરની નકલ)

પ્રપચીઓના પાપ !

અને

“ કલિ મહારાજની પોપલીલા !”

પીરાણુમાં ગંગાજી પ્રકટ થવાનું હાલ ઉભું થયેલું એક નવું ધર્તીચિત્ર !

‘તપચ’ના નામે ઓળખાતા ‘નહિંદુ ન મુસલમાન’ એવા એ અર્ધદંબ કબ્રસ્તાની કૌટલ પંથની આજકાલ પડતી થતી જોઈને, તેના મુબવર લક્ષમણ કાકાએ પાથરેલી એક નવી-ન મનાય તેવી-પ્રપચ-જાળ !

કમ્મના કડવા પાટીદાર તેમજ અન્ય હિંદુભાઈઓને ખાસ ચેતવણી !

આ સંસ્કૃતિ, વિજ્ઞાન અને સુધારાના જમાનામાં જગતની સઘળી પ્રજાઓ બધારે મક્કમ પથને જીતાની પ્રગતિ કરી રહી છે, મહાન હિંદુસમાજની અનેક જ્ઞાતિઓ પણ બધારે સ્વદેશ અર્પે

સ્વધર્મના સેવાત્મ સ્વીકારીને પોતાની ઉન્નતિના પ્રયત્ન પ્રયાસો આદરી રહી છે, ત્યારે આવા પ્રકાશિત જગતનામાં પણ પોતાનાં પાપી પૈત્રે ખાતર ફેટલાક પ્રપચી લોકો હજી સુધી પોતાના પાપમાર્ગને છોડતા નથી અને ભોળા હિંદુઓને ઠગવાની અનેક યુક્તિઓ અજમાવી રહ્યા છે, એ ખરેખર કુદિલ કલિકાલનું જ મહાત્મ્ય છે ! પણ એવા ઠગોને હાર્યે ધોળે દહાડે હિંદુભાઇઓ દેખતી આંખે આંધળા બનીને પોતાની સ્વેચ્છાથી લૂટાય, એ પણ અસાનનું કેવું પ્રપચ મહાત્મ્ય ગણાય ?

અમદાવાદ પાસેના પીરાણામાં આવતા “સતપંથ” સંબંધી ઘણું ઘણું લખાયું છે. હિંદુઓને અનેક છળ-પ્રપચોથી વટલાવી સુખના એટલે મામદા-હિંદુ (નહીં હિંદુ-નહીં) મુસલમાન) અનાવવાના માસ ઇનારદાર એ ખીચડીયા પથના મુળવર લક્ષમણ કાકાએ બ્યારે બેસ્યું, કે પોતાના ધંધાને સુધારકોનાં પ્રયત્નોથી બહુ ધકકા પહોંચ્યો છે, અને અધઃશક્તિની અધારી ઉતરી જવાથી સંખ્યાબંધ શિષ્યો અને સેવકો તેમથી છુટા થતા જાય છે, ત્યારે કંઈક ચમત્કાર બતાવીને તમસ્કાર કરાવવા માટે હમણાં એક નવું ધર્તીંગ ગોક્તીને તેમણે બહાર પાડ્યું છે ! પોતાના રેવડી-ગરેડીવાળા, પ્રસાદચાકુ ફેટલાક સેવકો મારફતે હાલ લક્ષમણ કાકાએ એવી અદ્ભુત ફેલાવો છે કે, પીરાણામાં તો ગંગાજી પ્રગટ થયાં છે ! અને પીરાણા પર્થોઓને પાવન કરવા માટે આ જગતના માસમાં તો એ ગંગાજી ખુબ નાચી પુદીને પોતાનો પ્રભાવ બતાવશે ! ” (અને પાપને કે પછી મૂર્ખાઓના પૈસાને પણ ધોધજ નાખશે !) આવો એક અજબ ગપગોળો બધાંયો છે !

“એ ગંગાજીના દર્શન અને સનાતની પાવન ઘડને સેવકો બાજે બહેસ્તનો (સ્વર્ગનો) ઇન્જરો મેળવી શકશે, માટે સધળા સેવકોએ આ સોનેરી તકનો લાભ ગુમાવવો નહીં ! ” (બહેસ્તનો તો જાણે ઇન્જરો જીંધી હોય ને !)

આ પ્રમાણે ભોળા હિંદુઓને ભરમાવવાની આ નવી ગંગાજીની (!) ગોક્તીને લોકોને છતરી ખાવાનું હાલ આ નવું પાખડ ઉછું કર્યું છે. હમણાજ અમને એક સ્નેહીતા પત્રદારા ખબર મળી છે કે, જે વાતો હાલ એ બાબત ફેલાવવામાં આવે છે, તેની કપટરચના આ પ્રકારે જોવામાં આવી છે:-

સૈયદ મીરના વાડામાં ગંગાજી કૂટી નીકળ્યાં !

પીરાણા મુકામે સૈયદ મીરખાવાના મકાનની આથમણી અને દક્ષિણદિ તરફના ખુણામાં એક જૂનો અવાવર વાડો હતો. એ વાડાની જમીન ફાડીને ગંગા માતાજી પ્રગટ થયાં છે અને તેમાંથી ધક ધક કરતો પાણીના પ્રવાહ વહેવા લાગ્યો છે અને તે પાણીમાં છોકરાંઓ તો નાહ્યાં પણ ખરાં ! પાણી બહુજ નિર્મળ હતું, અને વળી એ ગંગાજીના વધારાવા ચમત્કારમાં જણાવે છે કે, જેવી રીતે દીવાની જોત બળે છે, એવી રીતે એ પાણીથી ચોવીસ કલાક સુધી તો જ્યોતિષ જગી ! અને જગતના વખતમાં તેનો હજી એથી પણ વધારે ચમત્કાર નજરે પડશે ! આવી રીતનાં ચમત્કારિક ગંગાજી ફાગળે પીરાણાના મુળવર અને સિદ્ધસાધકોએ દેશોદેશ લખાવ્યા છે, જેથી તરત દર્શન કરવા ફરોહની દક્ષણા ધરવાને પરદેશી ભોળા સેવકો દોડ્યા આવે છે, તેથી એ કાવતરોઆજેની ધારણા મારે સફળ પણ થવા લાગી છે, મળ તો એ અર્થદંત્ર પથમાં ભજેલા લોકો છેકજ અસાન, કા કાળી, કાળીયા, ગોલારાણ્યુ, બીલ, મોચી, લાંચી વિગેરે કાળા અધારને કૂટી મારે તેવા અને ૯ ચેલજવાળા, તેમને આવી આવી ચમત્કારની વાતો સભળાવવામાં આવે, એટલે મકંડને મદિર, જેવુંજ પરિણામ આવે, તેમાં શુ નવાઈ ? એક લીંગ બાઈ લખે છે કે, “આ ગંગાજીના સમાચાર ૨ ને સુરત, ભરૂચ, અમદાવાદ, ગુજરાત, કચ્છ, કાઠિયાવાડ, કરાચી અને સિંધ-હૈદરાબાદ જેવા ૫ અને દૂરના ભાગોમાંથી પણ અધ્યાન અને કાયા સંગજના સંકેરો ભોળાં અજતસંજોના ટોળાં, ખી

હિંદુઓને વટલાવનારા પીરાણા—સતપંથીઓની નવી પ્રપંથી ઈંદ્રજાળનો ભેદભરમ.

બાલા કડવા પાટીદાર અધ્યુઓ તથા સ્વધર્મપ્રેમી સર્વ હિંદુભાઇઓની સેવામાં--

સવિનય નિવેદન કે, આજથી આશરે એએક માસ અગાઉ પીરાણા સતપંથીઓના અવનવા ટોંગ અને પ્રપંચો ઉઘાડા પાડનાર એક હેંડપીલ વહેંચવામાં આવ્યું હતું. અને એ કલિયુગી ખીચડીયા પંથના આગેવાનો ભોળા અને અજ્ઞાન હિંદુજાતિઓને કેવી કેવી કુટિલ કળાઓથી લલચાવી વટલાવીને ધર્મબ્રજ કરે છે, તથા ધર્મની સાથે ધનનું પશુ કરણુ કરે છે, એનો અમારી પાટીદાર પરિવહની તેમજ યુવક મંડળની જાહેર ચળવળથી જીવરાતી પ્રજાને સારી રીતે વિહિત યાજ્ઞ વ્યૂક્યું છે. પશુ આજ્ઞકાલ ગ્યારથી શુદ્ધિ અને હેડ મહાસભાની પ્રવૃત્તિઓ વિશેષ પ્રકાશમાં આવી છે, સારથી એ કચ્છરતાની પથવાળાઓને ખેંચી જરૂર અડ્યું છે, અને તેઓ પોતાના કાવાલાવા તેમજ છદ્ધપ્રપંચોમાં વધારે બહાદુરી બતાવવા લાગ્યા છે છતાં પશુ તેમનાં એ બધા પાખડા અને પોગળ ઉઘાડાં પાડવાના મારા અનેક ભેષો, ભાવણો અથવા જાહેર વિરોધાભાષી એકેનો જવાબ દેવાની કોઇ પણ પીરાણાપંથીમાં આવજસુધી તકાત નહોતી. આજે સત્તર સત્તર વરસથી હું તેમની પાછળ પડ્યો છું, અને આડકતરી રીતે તેઓ પશુ માફી પ્રજ્ઞા પડ્યા છે—મને નુકશાન પહોંચાડવાની અનેક જાનની ધમકીઓ તેમજ લાલચો પશુ ગપાઇ ચૂકી છે—પશુ હું મારા પાટીદાર લાઇઓને સેંકડોની સંખ્યામાં તેમની સત્યાનારી પ્રપંચઓમાંથી છોડાવીને શુદ્ધ હિંદુધર્મમાં લાવું છું, ત્યારે અજાનના અધારથી ઘેરપેલા અમારા કચ્છ દેશના બંદરો—આગેવાનોની મારફતે તેઓએ જ ભાઇઓ ઉપર દયાપુ અને જીલ્લમ ચલાવી, તેમને પાછી પોતાના (અ) સતપંથીની ફાંસી દોરી ધાલવાના પ્રાણનોડ પ્રયાસો કરી રહ્યા છે! મુખીઓ અને આગેવાનોને મફતનો માત્ર ખાવાનો મળે છે, એટલે તેમના તો લોભે લક્ષણ જાય, એમાં નવાઇ નથી; પરંતુ ધર્યે હમેશાં સત્યના પક્ષમાંજ હોય છે, એથી તેમના સામટા પ્રયાસોથી પશુ અમારા પવિત્ર કાર્યને આવજસુધી તો ધ્રુવરૂપી કંઈ પણ હાનિ કે ધકંડો પહોંચ્યો નથી, અને જાહેરમાં તેઓ પોતાનો કરો અચાપ કરવા પશુ આવજસુધી બહાર પડી શક્યા નથી! પરંતુ હાલમાં આશરે એકાદ મહીના અગાઉ એક સૈયદ બાલાસાહેબ અહમદઅલિ ખાકી નામનો સતપંથી સૈયદ, જેને રબક, ચેટલો અને ઝોટલો પશુ એ પીરાણા સતપંથને પ્રતાપેજ મળે છે, તેમણે એક હેંડપીલ બહાર પાડીને મને અણુધટતા શબ્દોથી ગાળો બોડાવાનીજ બહાદુરી બતાવી છે. તેઓ પોતાનાં એ હેંડપીલમાં મારા એક પશુ આક્ષેપનો સીધો ઉત્તર આપવા ની તો તકાત જ નથી ધરાવના, પશુ તેમના એક પુસ્તકમાંથી મેં જે ઉતારાઓ ટોકેલા હતા, તે એમનો પોતાનો પંથ—એવું હડહડતું જૂદું લખી છપાવવાની તેઓ હાલ વીરતા બતાવી રહ્યા છે! અને એમાં એ બહાનો એ રહીયો આપવામાં નહોં આવે, તો વખતે મોઘા લોકોને ઉંઘુચળું સમજાવી, તેમને વટલાવના પોતાનાં પાપકાર્યમાં તેઓ વધારે ફાવી જાય, એ માટે તેમના પ્રયત્નો પડશે ઉઘાડાં પાડવાના સ હેતુથી તેમજ મોળા હિંદુભાઇઓને તેમની જાણની ખાસ ચેતવણી આપવા માટે, આ મારું માસપત્ર આપની સેવામાં હાજર કરું છું, તેને લક્ષમાં ઉતારી, સ્વધર્મની રક્ષા માટે યોગ્ય ઉપાયો, અને તેમજ હિંદુપ્રજાને આભારી કરશો.

લી० આપ સર્વનો વિનંત સેવક,

પટેલ નંદાયાજીજી રામભાઈજી હેન્ડ્રેકદર.

કચ્છ પીરાણીવાળા—હાલ ધાટકોપર—મુંબઈ પી

એક સતપંથી શક સૈયદની શબ્દમળ !

આપ તેનું જોદે અને પૂજો તેમને પૂજો, એવા એક યુગ્મચોર કળજૂગી પીરાણા સતપંથી સાંધમૌલો (?) ની હિમ્મત બરેલી હરામખોરી !

સૈયદ બાવાસાહેબ અહમદઅલી ખાડીનો ખાલી ખખડાર !

- અને -

જુઠાણીની સસને ઘોષ નાખવાના તેમનાં કોકટ કાંકાં !

ગંદો ગંધાળી ગટર જેવા પેલા ગંગવા કુવામાંથી આજે સતર વરસે દેકાની પેઠે ડોકું બહાર કઢાડીને, એક ખેરીઆતનો ખીચેડો ખાનારા ધર્મઢોંગી સૈયદ, પોતાને હાથેજ પોતાના લેખને ગરદન મારવાને કેવી બહાદુરીથી બહાર પડ્યા છે, તેનો એક રસીક ઇતિહાસ ! તથા—

એમનાં હુંડહડતાં જુઠાણાંને એક ભઠેર ચેલેજ !

આશરે બેએક મહીના અગાઉ અમોએ ખાસ હેડખીલો છપાવીને પીરાણાની પેલો ખોલીને, તેની નકલો એક સાપ્તાહિક પત્રમાં અને છૂટક વહેંચારી હતી, અને ગંગાજી પ્રકટવાની જળા આપતની અમારા ભેળા અને અધ્યક્ષાણુકગવા પાટીદારોને સમયસરની અમે ખાસ ચેતવણી આપી હતી કે, “પીરાણામાં ગંગાજી દારી નીકળ્યાં છે!” એવો એકગપ્પગોળાચક્ષાવીને કેટલાકસ્વાર્થસાધુ, મદ્રત માલકુદુ પીરાણા સતપંથ સૈયદો અને કાકાએ સાથે મળીને આપણી માલિના નેમજ ખીજા હિંદુજનલિના આપણા હજારો ભાઈઓને ધૂતી ખાવાની એક નવી જળા બાબતી છે, માટે એ પ્રપંચી ઉદ્દિગ્ધાથી સાવચેત રહેજો ! એજ હેડખીલમાં પીરાણા સંસ્થાનના એક સૈયદ બાવાસાહેબ અહમદઅલી ખાડીએ પોતાની છપાવેલી “યુદાવતાર” નામની ચોપડીમાંથી તેના પોતાના શબ્દોના ઉનારામાંજ ધર્મઢોંગી અને મતલબી લક્ષમણકાકા તથા સૈયદોને લક્ષીને તેણે જે સખ્ત ટીકા કરી હતી, તે અને ટાંકી બતાવી હતી. પણ એ લખાણની જાણ થતાંજ કાકા તથા કેટલાક સૈયદોએ સદરજુ સૈયદ બાવાસાહેબ ખાડીને સારી રીતે ધમકા, પુષ્પાંજલિ, વગેરેના પ્રસાદ ચખાડ્યો, તેમજ એ સૈયદ અને તેનાં માતાજીની ખોરાકોનો જન્મસિદ્ધ દક્ષ કુળાવવાની પણ શિક્ષા કરવામાં આવી, એથી મીયાંજીએ દેરવી બાંધી ! પોતાની ચોપડીનાં કેટલાંક લખાણો કેન્સલ કરવાની પણ કમલાત આપીને, ધૂંકલું આગવાની અને ખોસેલું પાછું ગળી જવાની તેણે હાથમાં ગહન બહારૂરી બતાવી છે!

સૈયદ બાવા સાહેબને એ હિંતવચનો.

સૈયદ બાવા મિયાંજી ! હવે તો બહુ થયું ! લણું સૈયદો યુધી તમે અને તમારા આપણાઓ પારકાં ધન અને ધર્મનું હરણુ કરીને, તથા પાપે પેટ ભરીને, પોતાના અમૂલ્ય મનુષ્યજનને કપટભાસ સફસ કરી લીધું છે, પણ હવે તો હુનિયાં જાગતી જાય છે ! દેખતી આંખે, દિવો હાથમાં લઇને કુબે નારાની સંખ્યા હવે તો દિવસ ઉગતાં ઝાઝીજ થતી જાય છે ! હવે તો કોઇકજ હેમાધુરો તમારી ટૂંકાને કાતરી ખાનારી પોલીસી અને બૂદી બાજની સાણુસામજનાં સપડાણે બનેજ પોતાને ગમે. ધાત્રવાને તૈયાર થજો; કેમકે દિવસ ઉગતાં તમારાએ અર્ધદગ્ધ મામદાહિંદુ ખીચડિયા પંથમાંથી ; ચનાઅનેલોભના મોજે શિકાર બનેલા સે કડો બોળા હિંદુલોકો પાછા છૂટા પડીને પુનઃ પવિત્ર વેદધ અંગીકાર કરના જાય છે, અને તેમને લલચાવી—સમજવી—પોતાની જળામાં જળાવી રાખવાના તમારા ; પ્રયાસો હવે સાલ્કીમાંજ જાય છે ! ઉપરાંત તમારા પંથના પોગળ માટે વખતો વખત અને પણ જ

(૬) સતપંથની નેમ, ફક્ત એક પોતાના ઇમામનીજ ખોટી બડાઇ ગાળને, હિંદુ, મુસલમાન બૌદ્ધ, જૈન, વીગેરે દુનિયાના બીજા તમામ ધર્મોની હાંસી અને નિંદા કરવાની છે. તેમજ જગતના બીજા બધા મત-સંપ્રદાયો બૌદ્ધ અને નરક લાઇ જનારા છે, સ્વર્ગના ઇબ્નેરા તે એક અમારા સતપંથેજ રાખેલા છે, એવું કસાવી સેવકોને ચોખી રીતે ધૂતી તેમજ લૂટી ખાવાનીજ તેમની બરી નિષ્ઠા છે. આ છ મુદ્દા તેમના પોતાનાં પ્રમાણસર આપેલા છે.

પ્રમાણો:—જ્યોએ તેમનાં ગીનાનગાંથીજ થોડા નમૂના અહીં તપાસી જોઇએ.

“હિંદુ અધ્યા ઔર મુસલમાન કાણુ, દોનાકી બિચમે સતપંથ સમાણુ.”

હિંદુઓ આધળા છે અને મુસલમાનો કાણુ છે—એટલે ચોખુ છે કે સતપંથ નથી હિંદુ અને નથી મુસલમાન, એ તો તેમની પોતાની વાણી અને કમુલાત ઉપરથીજ સિદ્ધ થઇ જાય છે—હવે બધા ધર્મોની તેઓ કેવી નીચ નિંદા કરે છે, તે જ્યોએ:—

“સતપંથી જ્ઞાનમાં ગાય છે:—

“રાવે રાવે હિંદુડા, રાવે મુલ્લાં કાજુડા; રાવે બ્રાહ્મણુ જોશીડા, વાંચન પોયાં પુરાણુ;

રાવે જ્ઞા જોશીડા, છોકા મરણુ મસાણુ; રાવે રાવે સસારી, તે સપળા રાવે;

એક ન રાવે જોને શાહ પીર પાયા !”

બીજા બધા ધર્મપંથવાળા રાવે અને એક સતપંથી બેસત (!) માં ખાળાં ને ખાડા ખાળુ, એ ઇબ્નેરા કયા ખુદાએ તેમને—એ જ્ઞાડે આપ્યા છે ?

બીજે રમણે હિંદુઓના મુખ્ય ત્રણ દેવ, બ્રહ્મા, વિષ્ણુ મહેસની તેમજ મુસલમાનોના ખાવા આદમ, નથી મહરમદ અને અલિ ઇમામને અલાહના અને દેવોના અવનારો મનાવી પાકુંકરોને શરીરનું પણુ હાડહડતું અપમાન કરેલું છે. એ બાબતનાં “ગીનાન” માં સતપંથીઓ ગાય છે:—

“છરે ભાઇ ! બાજ કળયુગમાં ઇશ્વર આદમ નામ બણ્યા,

ગુર બ્રહ્મા તે નખી મહરમદ કહાવ્યા ; હોછરે ભાઇ !

છરે ભાઇ ! પુરોષોત્તમ વિષ્ણુજી, અલીરૂપે નામ બણ્યા !

તેણે નામે રખીસરે ધ્યાયાં, હોછરે ભાઇ !”

આમાં અલિને સાક્ષાત્ ઇશ્વર-વિષ્ણુ-નો અવતાર અને હબરત જહાન્નને તો ફક્ત બ્રહ્માનો અવતાર ટોકી ખેસાડી, એક તરફ હિંદુઓને અને બાજી તરફથી મુસલમાનોને ઠગ્યા અને મનાવ્યા છે. આમ એટલેથીજ પૂરું થયું નથી. તેમનાં શાસ્ત્રમાં તો એવી હાડહડતી નિંદા કરવામાં આવી છે કે તે વાંચી સાંભળીને કોઇ સાચો હિંદુ, જૈન કે મુસલમાન પણુ તે સહનુંકરી શકશે નહીંજ. જ્યોએ થોડા નમૂના સતપંથીઓના નવમ પ્રુદાઅવતારમાં ઇમામશાહ લખે છે:—

“બ્રાહ્મણુમાંથી બ્રહ્મા ગયા, તે ગુર બ્રહ્મણુનું રૂપ તે નખી મહરમદ થયા.”

* * * * *

અડસઠ તીરથની ગંગાએ જાએ, અને નીત નીત ગંગામાં નાએ,

આજ પથ્થર મર્તિની પૂજા કરે, તે આઠાળ પાક શરીરે યાએ !”

સપળા મર્તિપૂજકોને આમ ચંડાળ કહીને ગાળો દેવી, એ લખનારની પોતાનીજ નીચતા જણાવે માળબુડીમાં તો મેલાંનીજ વાસ આવે, ત્યાં બીજાં શું હોય ! વળી એ પાપી પુસ્તકમાં જગવાન વ, પાંડવો અને ધર્મરાજને કહે છે કે:—

“પાપ ઉતારવું હોય તો ઇશ્વર રાખો અને આપને વરેધો, તોજ તમે વેડુંઠમાં બસો.”

“ત્યારે પાપે પાંડવે રમણે મુકતું મહેલું કમુલાત કર્યું અને આપને કપામોને વિશ્વર નહી કશેવો તે પાંડવો કાગધિનું ગાયને લાવ્યા, અને પાંચ મળીને આવ્યો કપામ કપામું ગાયું રાગ ધરો

લીધું, અને ચાર પગને ચારે બાજુએએ માથે ઉપાડ્યા. માથનું ચામડું સતી કીપદીએ ઝોડ્યું ! એટલે બુધે કહ્યું કે, તમે હરિતનાપુરની બનદરમાં નીકળો-માથનું લોહી વહે જાય છે અને પાંડવો મુખે બુધનું નામ જપે જાય છે.”

એથી પાંડવોના મુગટ સોનાના થયા ! એથી લોકોને અચંબો થયો. એથી પહેલાં આદ્યશ્રો ગાય કાપી હતી ત્યાં મથા, અને ગાયની જે આંતરડી પડી હતી તે ઉપાડી લાવ્યા, અને તેની જનોત્ કરીને મથામાં ધાલી-તેથી બાઈઓ ! આજ કલયુગમાં આદ્યશ્રુની જનોત્ તે મથાની આંતરડી છે, એમ જણો. બાકી આદ્યશ્રુની વેળા તો વધે મધે” કેવા નીચ અને હઠહઠતા પાખંડી અને બનાવડી અધર્મના એ લખનારા હોવા એકએ? અકસોમ છે કે, હિંદુ-જૈન-પારસી વગેરે કોઈપણ ધર્મિક લાગણી વાળો સમર્થ પુરુષ, આવા ઘોર અધર્મનો આજસુધી જવામ લેનારો જાણે નથી. અને આજસુધી એ લોકો આનો ભયંકર પાપાચાર જમજકર ચલાવી રહ્યા છે ! માત્ર એટલુંજ નહીં પણ હજારો હિંદુઓ પણ છુપી રીતે આ મહા નારકી પંથમાં ભગીને સેવકો તરીકે તેને માને છે. આ પ્રભાણે હિંદુ ધર્મને ભયંકર હોહ ક્યાં પછી પોતાનો ખોટો મહિમા વધારવા માટે હયામશાહ લખે છે કે,-

“બુધ ભગવાને કહ્યું કે, કળયુગમાં હું ગુપ્ત બેસી રહીશ.” પાંડવોએ પુછ્યું :- તમારા ગુપ્ત અવાસનું દેશાણું કહો.” બુધે કહ્યું કે, પશ્ચિમ દિશામાં આર્ય દેશ, ત્યાં હું દસમો મનુષ્ય અવતાર લાઈશ. અને ભરતખંડમાં હિમાચલપુરી કેનાં પીરાણામાં ચરચકારે ગુપ્ત રહીશ” વળી તેનાજ દેશમાં હિમામશાહ “બુમના ચેતવણી” નામની પોતાની કવિતાની પૌથીમાં લખે છે કે.-

એજ અલિતે અટલાહ કરી માનશે, તેનો પીર તે નખી મહમ્મદ અવતાર,
જે નખીછની આસમાંહી ઉતરશે, તે પીર મુસલ્મે સાર,-ચેતો.
એજ આસ નખીછની સહી કરી માનશે; અસી મહમ્મદનાં આસ ઉપર ધરી ખાર;
એજ તેનાં હમાન અને રાખશું; અમારે વરતશે કલજુગ કશી કાળ,-ચેતો.
તેને પોતાના કરી રાખશું; આગળ મહા દિનમાંહી ઉતારશું ખાર.
અલી તે માનજો અટલાહ કરી, તે મુખ ખરી દરોહ દેખે સાર.-ચેતો.
આલીયો અમારો આલજો, પીર મુરીદનો એ છે વહેવાર;

અમારે દરમાને તમે આસજો, તો તમારા વધશે પુત્રને પરિવાર.-ચેતો.
આ સતપથ મેલીને બાહેર જશે, ને કરશે ભૂદી દિનને ચકાવશે આળ.

અને દરોહ દેતાં એણે આજુશે, તેનાં જીવ તે થર નહીં રહેશે લગાર.-ચેતો.
અં સનપંથ ગુપ્ત ચારાધવો, તે પથનો પડદો ફાસ ન કરવો લગાર.-ચેતો.

આમાં કમાહ અને બદમાશીની હક્ક કરી છે ને ? પોતે સાક્ષાત્ હથરનો અવતાર બની બેઠા. અને પોતાની આસ-ઓલાદને માટે પણ ત્યાંનાં પતરે દરોહનો હક્ક નકી કરતા ગયા ! હુવ ત્યારે વાર વધારવાનો, સ્વર્ગમાં દાખલ કરવાનો, પ્રલય વખતે ઉદ્ધાર કરવાનો તો એ કમ સાંકળીલાઓએ-ઈ ઇશરોજ રાખ્યો છે ! એટલે તેમના વશ-વારસોને પણ પતીનાની ઈર્ષ્યામાં મોખાણુ સદાય ચટાડાઈ ક્યો ! તો સોનાનાં સ્વર્ગની ચાવી તમનેજ મળશે, વળી જો દરોહ ન સુધાવી તો પાપમાસી ! ખબર જો એ પંથનો પડદો ખોલ્યો, ક્યાંય વાત કરી, અથવા નિંદા મુગથીયા આળ ચડાવી, તો ત ત્યારજ વાગી જશે !” ચીમ્મો ! જો બિચાડીને કલ્લેજ છીકો વઢી જતાં હોય, તો પછી તપ કોણ જાવજ પૂછે ? આવાં તે કેટલાં પાખંડ લખી બતાવવાં અને તેમની કુટિલતાના કેટલાં ગાવાં ? તેનો કંઈ પાર આવે એમજ નથી. એકાએક લખાણુ, પરચો અને ચમતકાર ચુગ્યાઈ, જુદાઈ અને હરામખેરીથી બરેકો છે. એમનાં ધ્યાનો, યાત્રો, પૂજાપાઠના કુશત્રો, દરમાનજી-કલમ તેમજ દવામાં સફળ દેરાણુ તેમની કમાઈ ઉઘાડી પડી જાય છે અને હિં. વટલાવી, મુસલમાનોને વગેરી, બનેને પરસ્પર અથડાવી, પોતાની પાપી પીપુડી બાળવી તેમનો હેતુ સ્પષ્ટ દેખાઈ આવે છે. એ બાથતના સવિસ્તર ઇતિહાસ થી નારાયણજી રાખજી છપાય છે, તે વાંચવીની ખાસ લાગણુ સાથે-

વિનિત સેવક,-ચસંત.

ણાની નજાએ આવવા લાગ્યાં છે અને પીરાણાના સૈયદોને તેમજ તેમના મુખ્ય મુળવર સાધુ લખમચુ કાકાને ત્યાં હાલ સારા તડાકા પડવા લાગ્યો છે । દર સાલ દરોહના ધોરણથી જે ટંકશાળ પડતી, તેમાં ગંગાજીને પ્રતાપે વાસ-પચીસ હજારનો આ સાલ જરૂર વધારો થશે. ” વળી બીજા એક બાપ લખે છે કે, “ આ વાત સાંભળીને હું પણ તપાસ કરવા પીરાણું ગયેલો; પરંતુ મેં તો ગંગાજી કે ગોમતીજી કંઈ ન જોયાં । વાડાની પાસેની થોડી જમીન માત્ર ભીનાશવાળી નજરે પડી. વખતે ગંગાજી મારા જેવાકો શરમાઈને છૂપાઈ ગયા તો નહીં હોય ! ” છતાં પણ ભકતોની શ્રદ્ધા ખુશ્તી નથી, એ નવાઈ છે ને । પાડોને હાથે ગાયની કનક કરાવનારા અને સૈયદોના મુખની પ્રસાદી પીરાવનારા કચ્છતાની પીરાણામાં તો મુળધની ગધાતી ગઠર પણ પગ મુકતાં બ્રહ્મ થવાના ભયથી અચકાય, ત્યાં શકરના શિર ઉપર મિરાજતી અને કાશી સ્થેત્રમા વસનારી પવિત્ર ગંગાજી તે કૂટી નીકળે કે ? એ વાત તો સસલાને શીંગડાં અથવા તો વાઝણી કે વિધવાને છોકરાં થવા જેવીજ જણાય છે. અમને તો લાગે છે કે, આસપાસ ભરી રાખેલા કાંઈ છૂપા હોજને કે દોરોના હવાડાને ખુલ્લો મૂકી દહને આ ગંગાજીને તાટક દેખાડવામાં આવ્યો હોય, તો કોણ જાણે !

પીરાણા પંથની કેટલીક પોલો !

કચ્છીકડવા પાટીદાર યુવકોના પ્રાણતોડ પ્રચાસથી પીરાણાની પોલો હવે તો બહુજ પ્રકારમાં આવી ગઈ છે. કાકાને અને સૈયદોના ભિક્ષાબહાર કૂટી જવા લાગ્યો છે, અને મુલા પછી સતપથથી મુખનાં ઓને બેહેરતની બાદશાહી તથા પચાસ પચાસ ટુરીઓના રંગભોગની લાલચે પણ હવે ભોળા પાટીદારો કે બીજા સૈયદોને પૂરેપૂરાં હડી શકાતા ન હોવાથી, પીરાણા પંથપ્રચારકોએ આ એક નવોજ પારો ગોઠવ્યો છે ! એથી અમે સવેળા અમારા પાટીદાર તથા અન્ય હિંદુભાઈઓને આથી નબીર ચેતવણી આપીએ છીએ કે, ગંગાજીમાં નહિ પણ પૈસાની પાલખાણીમાં નહાવાને પીરાણું જઈ, દેહ વટલાવી ગોલા, ધાંચી, મોચી, કેલી, કાછીયા તો ઠીક પણ ગોભક્ષક સૈયદોનું પણ એકું આધને ધર્મ યુગાવી, ઉભયબ્રહ્મ થવાની આ પ્રત્યજ્ઞામાં હવે મરતાં પણ તમે ફસાતા નહીં । અમારી વધારે તપાસ ચાલુ છે અને એ બાબતનું સાચુ અમે પ્રજા બાગળ શોધીને રજુ કરશું, કેમકે બોટા પ્રપચો તે કેટલાક દિવસ ચાલશે ? પણ તો પરાના ચીરીને પણ છેવટે પ્રકટ થયા ગવર નહીંજ રહેશે, એ નક્કી સમજાવે.

પીરાણા પંથ આવા જતીગા અને ગોઠવેલી જલ-બાજીએ ઉપરજ રચાયેલો છે. ઇમામશાહે પોતે પણ એવા અનેક પ્રપંચમરેલા પરચાઓ લખી પ્રસિધ્ધ કરાવી, ભોળા અને અજાણ હિંદુઓને ફસાવવાના તથા વટલાવવાના અને ધૂતી ખાવાના મહાભરત પ્રયત્નો કર્યા હતા; એ બાગલા જમાની વાતોને દૂર મુકીને આપણે આજની પરિસ્થિતિ તપાસીએ, તો પણ પાપી પેટને માટે કેટલાક દો અને કચ્છી કણુખી જાતિના કેટલાક કુટિલ આગેવાનો પીરાણાની એ બધી પોલો જાણુવા હતાં, ૧. એજન્ટ તરીકે કેવી પ્રપંચજગો ગોઠવી રહ્યા છે, અને ભોળા લોકોને આત્મ આત્રા કરિષત, ૨. સંભળાવીને કેવી રીતે હને છે, તેના અહીં અમે ફક્ત થોડાક દાખલાજ આપીએ છીએ.

કેટલાક બનાવની પરચા !

પીરાણા પંથની પૂળનું ચિન્હ મહોર-નયુવત છે. એક સૈયદ નજરકઅલીએ કચ્છી અગાન પાટીને ભામવી, ફાસલાવી ખાવા માટે પોતે ધિરના હશમા કલકી અવતારનો ઢોળી વેશ ધારણ કર્યો. વતની મહોરની એક ડાઘ (છાપ) તેવાર કરાવી, અને તે કોઈ વખતે છાતીપર, કોઈ વખતે સાથળમ કાઢવાર પોતાના વાંસામાં એ છાપ અજાવી, સૈયદોને જતાવીને પોતે કલકી અવતાર હોવાનો દાવો

કરતો, અને કચ્છના ભોળા સેવકોને ધૂની ખાતો હતો. એ ઠગાઇ પકડી પાડી બીજા સંપદોએ તેને તાત પહાર મુક્યો, અને પાછળથી સમ્પત દડ લીધો ત્યારેજ તેને પાછો પોતાની જગ્યાતમાં દાખલ કર્યો હતો.

સૈયદો દરોહ અને બીજા ઉઘરાવની વખતે, તેમજ સેવકોને શર-મત આપતી વખતે પશ્ચીમાં કપુર બાળી, હવામાં ફેસકરસ સળગાવી, જ્વેત પ્રગટાવવાનો ચમત્કાર બતાવે છે. પોતાના મેમાંથી અતાર જેવા કષ્ટ સુખથી પદાર્થો રાખીને તેણે તુર બનાવી, ગેળમાંથી મેવા મીઠા પશુ મંગાવી દે છે ! એવા અનેક ઠગાઈ બધાં જાદુજ ચમત્કારો ખતાવીને આજ સુધી કચ્છી કણુખી તેમજ બીજા સેવકોને તેઓ ઠગી ખાતા હતા. પશુ પરદેશ જઈને પાવરધા થયેલા કેટલાક પાટીદાર યુવકોએ પ્રપંચીઓનું એ પોગળ ફોડી નાંખ્યું. બનાવટી લોખંડની બેડીઓ, જાદુજ બેલો કરનારા જેવી વાપરે છે, તેવીના ઉપયોગ કરીને કરમરી કાકા નામનો એક સુખવર જ્યારે ગાદીએ બેઠો, ત્યારે પોતાની મેળે બેડીઓ ખોલવાનું ચમત્કારિક પરાક્રમ કરીને તેણે કચ્છી ભોળા પાટીદારોને ઠગ્યા હતા !

હાલના સુખવર લક્ષમણ કાકાએ પશુ ગાદીએ બેસતી વખતે એવીજ અજબ ચમત્કારોની કેટલીક તોપો ગોઠવીને છત મેળવી હતી.

“અમદાવાદમાં હડતાળ છે, અને સીધું સામાન કાંઈ મળતું નથી” એવું જણાવીને, આગળથી ૧૦ કરેલી ધુપી ગોઠવણ પ્રમાણે “ઇમામશાહે વાણીયાનું રૂપ લઇને ધી, ગોળ અનાજની પોટો મોકલાવી દીધી છે” એવો ગપાટો ચલાવ્યો હતો. અને વાહુતી વાણીયા મારફતે સીધું મોકલાવી પોતાનાં ભોળા સેવકોમાં આપજ વધારી હતી, અને મળહ તો એ છે-કે એ ચમત્કાર પાછો લક્ષમણ કાકાએ પોતેજ છપાવી જાહેર કર્યો છે !

“જેના શર આંધળા તેના ચેલા ભીત !” એ કહેવત પ્રમાણે સૈયદો અને કાકાને પગલે ચાલી કેટલાક ઇમ કચ્છી આગેવાનો અને કણુખીઓ પશુ હાલમાં ચમત્કાર કરતાં શીખ્યા છે ! અને અચાન ગરીબ ભોળા પાટીદારોને આખે પાટા બાંધી તેમને સાચા બનાવી ઠગી રહ્યા છે ! જરા એમની ઇચ્છાલા તોળુઓ ! કચ્છ-ચિથોણુનો એક પાટીદાર આકાશમાંથી ફુલફુલ થોડો ઉતારે છે ! કેટલાક નીચ આગેવાનો રાતે કચ્છસ્તાનમાં ઇમામશાહનાં દર્શન કરાવે છે ! કેટલાક વળી છેકરા ન થતા હોય, તેમને છેકરાં આપવાનો દારો કરીને, ધોળે દહાડે બ્યભિચાર અને હાહડડતા અનાચારો આદરી રહ્યા છે. એવા એવા મહાપાપોને પશુ ભોળી કણુખી કામ હળુ સૂધી નિભાવી રહી છે, એ કેટલી બધી દુઃખ અને ખેદની વાત છે ?

આવા જાન્યારસ ભગેતડ જાણે કેમ કુદરત અને ઇશ્વરને પશુ પોતાને તાણે કરી બેઠા હોય, તેમ કેલ કેવા અસમર્થિત ચમત્કારો બનાવી જગતને ઠગે છે ! કેટલાક કુટિલ દલાસો તો લક્ષમણ કાકા પશુ ઇશ્વરનોજ અવતાર છે, એમ જણાવીને લોકોને આંધળા બનાવે છે ! વળી એ કાકાને ખળદ પશુ આસ દેવનો અવતાર પેદા થયો હતો, એમ કહીને રણપુરમાં એ ખળદ જયારે આ ગયો, ત્યારે તેનો કાકામઠી જગાએ કાઢીને કણુખીઓ પાસે તેનું મુઠ્ઠું ઉચકાવીને, એક મુંદ સરધસ મંદ્યું હતું ! ઠગાઇ અને પ્રપંચોની હદ પશુ તેઓ કૂદીજ ગયા ને !

આવા આવા તો અજાણિત ધર્તીએ અને બનાવટી ચમત્કારો, એ પીરાણાનું જૂતાવળું સુધી ચલાવી રહ્યું છે, અને ભોળા કણુખી અને બીજા સેવકોને તેઓ ફોલી ખાચ છે. વટલાવીને ઉભય લોકથી બદ બનાવી રહ્યું છે, અને દર સાલ એ પ્રપંચ-મળમાં ફસાયેલા હિંદુઓ હજુ સુધી લાખો રૂપીઆનો ભોગ આપીને અજાણતાં પોતાના ધર્મ અને ધનને દુષાચે પીરાણાની બે ચમત્કારિક બાજુઓ તો હળુ પશુ જાહેર રીતે ચાહુજ છે. લોખંડની બેડા, મહેરાને અને સાચો હોય, તો પોતાની મેળે ખુલી જાય, અને ખોટો હોય તો ન ખુલે ! આ બ.

મારફતે જેના તરફથી સારી લાંચ મળે, એની બેડીઓ તરત ખુલે છે અને બીજાની એટલે જેની બેડીઓ ખોલતી ન હોય, તેમની નથી ખુલતી !

વટલાવનારી અમીની ગોળીઓ

વળી ઇમામસાહેબની કબરમાંથી નર પેદા થવાનો એક બીજો ચમત્કાર પણ ચાલુ છે. સુમધી અતર વિગેરે કબરનાં કાણુમાં ભરીને તુરની ભૂષત જગાવે છે, અને એ કબરની માટી, મેલ, ધૂળ વગેરે મેળવીને અમીની ગોળીઓ પ્રસાદને માટે બનાવવામાં આવે છે, અને તે ફરજયાત બધા સેવકોને ખવડારે છે—અમે જાહેર ચેલેન્જ કરીને ઘણી વખત છપાચું છે કે, એ બન્ને બાબતો જુદી, ધર્તીગ અને હિંદુભાઈઓને કપટથી ફસાવી વટલાવનારી છે, છતાં આજ સુધી પીરાણા તરફથી કોઈ પણ તેનો બચાવ કરવાને બદલે પકડું નથી—લખમચુ કાકા તો પોતાના સ્વાર્થને માટે આ પ્રપચની આવી રીતે જાળ પાથરે, પણ પાટીદારો છતી આખે તેમાં અંધ બનીને ફસાય, એ કેટલી બધી દિલગિરીની વાત છે ? શું સમજુ પાટીદાર ભાઈઓની ફરજ નથી, કે આ પ્રપચ ઉપાડો પાડી પોતાના હાજરો ભોળા બધુઓને પ્રપચીઓની આવી કપટજાળમાં બચાવવાને માટે કંઈપણ એવા થતો ન કરે ?

જે ભાઈઓ અજાન અને ભોળપણના લીધે ફસાય, તેમના તરફ અબાવ ન રાખતાં, તેમની તો દયાજન આવી ઘટે અને તેમને વેળાસર એ પાપના ફાસામાંથી બચારી લઇને આપણી શુદ્ધ ક્ષત્રી-પાટીદાર જાતિને પાછો ઉચી સ્થિતિમાં લાવવી જોઈએ એ આપણા સમજુ સુધરેલા અને સારી સ્થિતિ ભોગવતા સઘળા પાટીદાર ભાઈઓની મુખ્ય ફરજ છે. મેં લખમચુ કાકાનાં તેમજ પીરાણાના પ્રપચો ખુલ્લા પાકીને એક વરસ અગાઉ “ એક પ્રાસ્તાવિક નિપથ ” પ્રાસિદ્ધ કર્યો છે; જેમાં જાહેર ચેલેન્જ છાપીને પીરાણાપંથ હિંદુ-ધર્મ તરફે સાચો ફરે તો, અગત્યે દરાવનારને દશ હજાર રૂપિયાનું ઇનામ આપવાની શરત કરેલી છે, છતાં આજ સુધી તેના જવાબ આપવાની પણ કોઈ પીરાણાપંથી હિંમત કરી શક્યા નથી. એજ સ્પષ્ટ સાબીત કરી આપે છે કે, એ પંથ પોલ પોલ અને તદન ધર્તીગજ છે.

વળી સૈયદ બાબા સાહેબ અડેમદઅલી ખાઈ નામના એક સૈયદપણુ એવા નીચ સૈયદો અને કપટી કાકા-સાધુઓની ખુબ ઝાટકણી કહાડીને તેમના પાપી પ્રપચો ઉજ્જાડ પહોંચા છે. તે પોતાની એક યુક્તિ લખે છે કે, “એ સાધુ ઘણેકાઓ પણ સદા, સાદાં, વૈશ્વર, જીન, શેર, મીસેના પ્રપચમાં પડી, ચંડાળરૂતિ પોષવાને રાંડો રાખી, મોજમગલ કરે છે અને રાપી શોખ માણે છે—ધરમનું ખાઇ સેવવાની બહેન દીકરીઓની લાજ ઉપર તરાપ મારે છે. અને ધર્મને પૈસે બ્યાં બ્યાં આવાં પાપી પાપો થાય, ત્યાં નિર્લજ્જ બનીને પૈસા આપનારા અજાની ધર્મીઓ એ બેચાજ કરે એજ નિંતા નાશનું મહાન કારણ છે ”

કુટિલ સૈયદો અને સાધુ કાકાઓ માટે જળતાં હૃદયથી એક સૈયદના પોતાનાજ આ સંબંધો ને, સૂઝ કણ્ઠથી બાઇઓ ! હવે તો તમારી આખે ઉધારો. આમારું હૃદય આપણી કામની આ દશા યીરાઈ જાય છે. આખનાં આંસુ દિવસ રાખ સૂકાતાં નથી. છતાં તમને તો કંઈજ લાગતું નથી. અગવાન તમારા ઉપર દયા કરે અને તમે મધુ આમારા ઉપર દયા કરીને સુધરો, નહીં તો પછી જાતિના છેકળ નાશ થઇ જશે—એ નાકી જબજીને, એથી વિશેષ તે હું શું લખી શકું ?

લી• સ્વચ્છાતિ હિતચિંતક-સેવક,

પરેલ નારાયણજી રામજીલાલ કેન્ડાકર

કચ્છ વીરજીજીલા, હાલ-ધાટકોપર, (આજી) સુઅમ.

અમારા સદરહુ લેખના જવાબમાં સૈયદ મી. ખાકીએ જવાબેહુ ચીથરીયું.

મહાન ધૂર્ત બાબની પોલ.—

—સામાન્ય જનોને ડગવાનાં કાવત્રાનો જવાબ.

—૩૩૬—

સર્વથી અંગત સર્વની સત્તા નહિ સમજનારા રાતના રામએ રાતે કલોલ કરે છે. ઉમંગે મલકાઈ સૂર્યને શ્રાપ આપે છે. “કદી નહિજ ઉગે” એ આશાએ બધામાં ટુંકી પોતાના સ્વજનોને ભોળવવા ટાંઠી મીઠી નિંદાએ હાંસી કરે છે. સર્વ તેઓની કાષ્ટ દરકાર ન કરતાં પોતાનો કર્મ-બુદ્ધ સાચવ્યાજ કરે છે.

સત્પથથી અજાણ કંડાકટર મીઠા નારજી રામજીમાઇ એક હુશીયાર લેખક અને સુધારક તરીકે સ્વજનોમાં સારૂ માન પામવા રાતિ અને કુળમાં કલહ ઉપજવી પ્રખ્યાત થયા છે. તેઓએ ફક્ત ઇર્ષ્યાનાં આકર્ષણે ધણીજ ન થઇ તકરારોના લેખો અવારનવાર એકજ વિષયના છપાવ્યા છે. તેના જવાબો અપાઇ ગએલા, છતાં પોતાની પાખી પીંજણ ચૂકતા નથી. યુક્તિ પ્રયુક્તિએ વાચાળ શક્તિ અજમાવવા શરણ, શુદ્ધ લેખો અને વાતાવરણને ઉલટાવી દેવાગિન પ્રજવલિત કરવાના પ્રયત્નો અજમાવ્યા કરે છે. ભોળા લોકો એ મિત્રના ભોગ થએ અથડાય છે, માછા છુટી ટૂટી નિરાશા થઈ જાય છે. છતાં પોતાની નીચ યુક્તિઓના છેલ્લે આવવા દેવા નથી.

હાલમાં તેઓએ “પ્રપચીઓનાં પાપ” એવા હેડીંગ્સ એક હળત-પત્રક સરળ વરણુને ઉચલાવી કામમાં દેવાગિન સળગાવવા બગીરથ પ્રયત્ન કર્યો છે. તે લેખની છેવટે હમારા શેખ વતીના ઉલ્લેખે બૂઝા પ્રહાર (આક્ષેપ) કર્યો છે. પવિત્ર સત્પથથી પુણ્યશાળી સૈયદો અને કાકાઓને ઉતારી પાડવાની નીચ યુક્તિ મારા લેખના બાને પ્રગટ કરના મર્યાદા છે, એજ એમની કપડી યુક્તિની સીમા છે, મારા લેખની મનઃકથા એવી છે—“ધૂનો, દમલખાએ, કુકર્મીઓ એવા સાધુઓ જેનાં હેન્ડખીલો, ફોલ્ડરો, નાટકો થયા કરે છે, તેવાઓ સત્પથની નિંદા કરી, સત્પથને શત્રુ માનનારા મહાશયોના ધરમાં ઉતારા કરી રહે છે. તેઓની બોન દીકરીઓની લાજ ઉપર તરાપો મારે છે. તેમાં રાહેલીઓના ગર્ભપાત થાય છે. જેના કેસો બ્રૂમહિ કોર્ટમાં ચાલ્યા છે. તેમજ મેઘવાળ જેવી વર્ણુનાં સાધુઓને ધરમાં રાખી શિષ્ય થઇ વટ્ટે છે. નોતીયારને યુરૂ કરી ચરણ ઘાઇ પીએ છે. તેવાઓને આપિન થઇ પોતાની લાજને નાણાં સેરિયે છે. બ્યાં એવા વટેલ ધર્મી પોતાને ઉત્તમ ધર્મી કહેવરાવતા હોય ! ને તેવા કુકર્મને જોયા કરે ! એજ એમના ધર્મના નાશતુ કારણ છે, તેઓને સત્પથ સજ્જન નહિ. તેઓ સૈયદો અને કાકાઓની ને શિષ્યોની નિંદા કર્યા કરે” તેવા સાધુઓને ઉદ્દેશીને મારા લેખ હતો. તેમાં ‘સૈયદો’ કે ‘કાકા’ એવા કાષ્ટ શબ્દજ્ઞ આવ્યા નથી; છતાં નારજીમાઇને દેવાગિન મિથ્યા લવરીએ અધ બતાવી, હમારા નામથી લેખ લેવા ઉશ્કેર્યાં છે. એ કુડા લેખનો વિસ્ત્રાસ કરવો નહિ. મારે કોઈપણ વ્યક્તિના વિષયમાં કાંઈ પણ લેખની અગત્ય છેજ નહિ, સર્વ નારજી રામજીમાઇનાં કાંઈ છે.

(નારજી રામજી અને સત્પથને શત્રુ માનનારા મહાશયોના લેખો સત્પથ જવાબો લેખ હમોએ લખી તૈયાર કરેલા છે. સત્પથથી તે છપાવરાવશે તો હમો તે મરત મહેનત તેઓની સેવા કરી આપીશું. આ લેખ ફક્ત નારજીમાઇનાં બૂઝાણુની ઉવાડો છે, આખા જવાબ નથી. જવાબ અવકાશ પ્રગટ કરીયું.) હાલ એજ. તા. ૨-૪-૨૫ લી. સત્પથનો સૈ

સૈયદ આવાસાહેબ અહમદઅલી, ૫૫
જુ. પીરાણા પો. ગીરમથા ડી. અહમદઅલી

સૈયદ ખાકીનાં એ હન્ડબીલનો ખુલાસો.

મી. ખાકી ! તમે કહો છે કે, “ હમારા લેખવતીના ઉલ્લેખે જુદો પ્રહાર કર્યો છે. ” આ શું તમે સાચું લખો છો ? કંઈક તો ખુદનો ડર રાખો. જુઓ ખાકી કરી. તમારા હાલમાજ પ્રસિદ્ધ કરેલા “નવમો મોટા શ્રી બુદ્ધ અવતાર”-માગ ૧ લે-એ નામના પુસ્તકમાં “ સમજાવોને એ ખાસ ” એ મથાળાવાળા અચ્ચેષમાં પુસ્તક પાને ચોથે, ચાદ લીટીએ ચૂકાને પછી કુલરથપમાં તમે લખો છો કે,—

“ ધર્મના નામે નાણું કઢાવવાનાં મિથનો બાંધીને તેથી આવતાં નાણાંએ ઘોડા આદિની શતોની ગુમાર રમી, શયતાની કાર્ય કરનારાંએ પછી પોને તો પીર, હમામ વગેરે કહેવારે છે. સાધુ ધર્મેલા પશુ સદા, સાટા, વેપાર, જીન, શૈર, મીથોમાં પડી ચંડાળટલિ પોપચા રાંડે રાખીને મેજ મજાહ શોક વધારે છે. નાણાવટી બની ધર્મનું ખાઈ બેન દીકરીઓની લાજ ઉપર તરાપે મારે છે । ધર્મને વૈસે જ્યાં એવાં કાર્ય થાયે અને તે નિલેજ બની પૈસા આપનારા ધર્મીઓ જ્યાં કરે, એજ ધર્મના નાશનું કારણ છે. ” આ તમારા પોતાના પુસ્તકમાં તમે બને લખી છપાવીને પ્રસિદ્ધ કરેલા તમારાજ શબ્દો છે કે, તમારા કાંઈ લાગતા વળગતાંએ પાછળથી છુપાડી દીધેલા છે ? સારપછી એજ “ બુદ્ધ અવતાર ”ને પાને અગીયારમે સાત લીટીએ છોડીને તમે લખો છો કે;—

“ જેઓ પોતાને મોટા, પૂજ્ય, સાધુ, ગૌર, પીર, ફકીરાદિ વિશેષણોમાં ઝાટીને પૂનરસવક્રમે ટોંગ કરે છે, અને શાસ્ત્રોએ કહેલી ક્રિયાઓ પાળતા નથી, તેમને પહેલા નખરતા ઠગ કે ચંડાળ કહી એથી બીહતા રહેવું. અને તેનો સંગ કદી પશુ નજ કરવો. પોતાનાં બાળ બચ્ચાંઓને તેથી અળથા રાખેવા, નહિં તો તેનો ચેપ લાગવાથી સતપથીઓ પશુ આળસ, પ્રમાદી, બની દુષ્ટ-ચંડાળ થઈ જવાનાજ ! એવા ધૂર્તોના હાથમાં ધર્મને નામે કે પુત્ર-પેશત-ધર્મ-દાન વગેરે કાંઈ પશુ રીને કરી પૈ, પૈસા જવાનાંજ દેવો. ” સતપથી સૈયદમીયાં ! આ તમારા પોતાનાજ શબ્દો કરી એકવાર આંખો ઉઘાડીને વાંચી જુઓ. એ તમારાં છુપી રીને પાળવામાં આવતા-અદારથી હિંદુ અને બીજાં સુસલમાન બનાવનારા, હિંદુ-સુસમાન બનને ગણે બાંડારી, કબરતાની ચલવચના સેવક અને મુરીદો માટેજ લખાયેલાં ખાસ ધર્મશાસ્ત્રનાં પુસ્તકમાં તમે બને લખેલા આ ખાસ તમારા શબ્દો તમે કોને માટે લખ્યા છે ? એ તમારા આમાનેજ પૂછી જુઓ, પછી જુઓ ! એ પુસ્તક તમારા સતપથીઓમાં ખાસ વેચવા માટે તમે એ છપાવ્યું છે. ને આપું પુસ્તક તમારા વડીલે બનાવેલું

હડકડતાં ગુણણ, પ્રપંચ અને ધર્મ-નિંદાના ઝેરથી નજ ભરેલું છે-એ પુસ્તકને તમારા સતપથીઓ સીવાય બીજા કોઇ તો લેવું, વાંચવું કે અડકવું પશુ નથી, તેમજ સતપથીઓ, તમારા સૈપદો, કાકાઓ, ઢોંગી સાધુઓ સિવાય બીજા કોઈપણ હિંદુ બ્રાહ્મણ કે સાધુઓને તમારી પ્રપંચી સમજનવટથી આંગળે

ઉભા રહેવા દેતા નથી, એવા અધશ્રદ્ધાળુ અને અધાની સેવક-સેવકાઓની આંખે પ્રપંચના બાંધવાને ખાસ પ્રગટ કરેલાં પુસ્તકમાં ઉપરનો તમારો પોતાનો લેખ, તમે એ માત્ર તમારી જાતનાજ સૈયદભાઈઓ અને તમારા પંથના કાકાઓના ધર્મ-દેવથી ઉરકેરાધને ખાસ તેમને માટેજ છે-પશુ પછી બ્યારે તમારી લુચ્ચાઇથી અજકેલા કાકા અને તમારા સૈયદભાઈઓના તરફથી ને સખત ધમકીઓ આપાઇ અને દબાણ થવા લાગ્યું ત્યારે તમે હવે ચૂકાને ચાટવા તૈયાર થયા છો. માત્ર એટલુંજ નહીં પણ અમારા હેંડબીલની એક પશુ દરીલનો રીતસર જવાબ આપવાને

એ “ મહાત્મ પૂર્તિજાનની પોલ અને સામાન્ય જગતને કમવાનાં કવચોનો જવાબ ! ” આવા જનકીભર્મા ને હેડીંગનું ઉપર જણાવેલું બીધરીયું છપાવી, પીરાણા-પ્રપંચ ને પાસના ફોટોના આસને ફાંફા અને ઠગાપુનાં બીજાં મારવાની તમે ફાકટ મહેનત કરી રહ્યા છે; પણ સત્તના સર્વ સામે

ધૂમ નાખનારું કુલુવ પોતેજ દિવસના આંધળું બની ગય છે, એની તમને ક્યાં ખબર છે ? એ તો અચાનકના અધારીયામાં બસે ગુમાનથી ધુ-ધુ કરીને બે ધડી આમતેજ તરફડીયાં મારે, પછુ પાપ બ્યારે છાપરે ચડીને પોકાર કરવા લાગશે ત્યારે પેટભરાએની તાકાત નથી, કે તેને તેઓ કોઈ પછુ રીતે છપાવીને હાંકીને બચાવી શકે !

અમારા લેખો તે દીવા જેવું સ્પષ્ટ બતાવી આપે છે કે, પીરાણા સતપંથ તેમજ તેના મુરશીદો અને મુરશીદોમાં કેવાં પાપ અને પાપ'ડ સાચી રહ્યાં છે ? અને તેમાં અચાની, અવશ્યકાણુ મોળા લોકો આડરિયા પ્રવાહની પેટે ભેંસતની લાલચે અથડાઈ-પટકાઈ તમારો ભોગ બનીને કવી રીતે થત તેમજ ધર્મને લટાવી રહ્યા છે ? પછુ હવે એ પાપનો ઘડો પૂરે પૂરો ભરાઈ રહ્યો છે. પીરાણા પાપ'ડનાં પુષ્પો હવે પરવારી ચૂક્યાં છે, અને સૈયદ સાંક્રીલા ! તમે પછુ વખતસર ચેતીને પ્રમાણિકપણુ ચે. શે રશો આવાની હવે કોઈ ખીજ હીકમત શોધી રાખજો, નહીં તો જે વખત બચ છે, તેમાં તમને પછુ બપે મરનાનોજ વખત આવશે. પીરાણા પંથની કુનકુમી હવે આ પ્રકાશિત જગાનામાં વધારે વખત ચાલકની નથી. પોપાંખાઈનાં રાખ તો ચાલ્યાંજ અયાં છે, એ ચોક્કસ સમજજો. અમે તો એજ હુચ્છીએ છીએ કે, તમને કોઈ પછુ રીતે આ લેખથી પાનો ચડે અને તમે જો તમારા કચ્છસતાની પંથમાં સમ્બાધનો જરા એક છાંટે પછુ હોય, તો ને પૂરવાર કરવાને અને જગતને એ તમારી સમ્બાધ અને મલિનતા જાહેર રીતે બતાવી દેવાને માટે મેદાનમાં બહાર આવો. આજે વરસો થયાં તમારાં અનેક પુસ્તકોમાં તમે પ્રકટ કર્યો છો કે, “સતપંથની સમજ નામે યુક (જેમાં નારાયણ ગોપાળ, નારાયણ રામજી, સુવકમંડળ, રણછોડ આદિના સામંતો જવાય છે.) એ પુસ્તક અમારી પાસે વસે. થયાં છપાવવાને તૈયાર છે” અને વળી હમણાંનાં હેંડળીકમાં પછુ છેલ્લે તમે લખો છો કે, (નારાયણ રામજી અને સતપંથને શત્રુ માનનારા મહાશયોના લેખો સ અધી જવાબોનો એક લેખ હમેંએ લખી તૈયાર કરેલા છે. સતપંથીઓને છપાવરાવશે, તો હશે તેની મદત મહેનત કરી તેઓની સેવા કરી આપીશું.)

જો એ લેખ તમારી પાસે તૈયારજ હોય, તો આજસુધી છપાવતા કેમ નથી ? આટલાં અર્ધાં પ્રયત્નો-પુસ્તકો છપાવીને સેવકોના હજારો રૂપિયા કાતરી ખાઓ છો, છતાં એટલો જવાબ છપાવવા જેટલી શું તમારી શક્તિ નથી ?

વળી દશેદ્ બરીને સ્વર્ગના વાચકની કુડી લખી આપનારા તમારા ખીચડીયા પંથનાં શાસ્ત્રમાં તમારા હમામસાહ તેમજ તમે પછુ જણાવો છો કે, “સતપંથ માનનારને સલાખા વરસ સુધીનું” શબ્દ મળશે. અને પછી સ્વર્ગમાં સોનારૂપાની ઈટે અને કેસર-કસ્તુરીની સુવાસિત ગારથી બનાવેલાં રત્ન જડિત ચળકાટ મારતા પાંચસો માણસના ઘેરાવામાં આવેલા બન્ધ અને આલીશાન મહેલો, આગમંમસા અને બગીચાઓ સહિત મળશે ! જેની અંદર શરાય (ઘાર) દુધ, મધ, અને અમૃતના વહેતા ઝરાઓ અને સોના-રૂપા-હીરા-માણિક્વડિત હોળે, દુવારાઓ સાથે ચક્રચક્રિત મકાનો મળશે ! એટલુંજ નહીં પછુ ઘણીજ સુદર પચાસ ટુરીઓ (અપસરાઓ) અને તેની સાથે સેવા ઉઘવનારા પાંચસો છોકરાં તથા પાંચસો નુરી ફિરતનાઓ અગાઉથીજ ત્યાં હાજર રહેશે ! એ સિવાય અનેક પ્રકારની હેરત પગ નારી અમૃત્ય જણસો અને મનમાન્યા ભોગવિલાસો પછુ ત્યાં સતપંથના સેવકોને મળશે !” આવાનિક્ બ્યારે તમારા સેવકોને તમે આટલી બધી ભેંસતની સાહેબી નિવાજ નાંખવાને તૈયાર થયા છો, ત એક નાનો સરખો લેખ છપાવવાને માટે સતપંથીઓને શામાટે અરજ કરો છો ? પોતાના ધર્મનાં રક્ષણ અ તમારા સતપંથો સેવકોમાંથી પછુ તમને કોઈ એટલી પાંચ પચીસ રૂપિયાની બીખ સુદાં નથી આપતે.

વળી તમે સૈપદાઓને કાકાઓએ સામસામે કાર્ટે ચડીને ધર્મના લાખો રૂપિયા, જરા પછુ આંર ખાખા વગર અરખાદ કરવાનાં પગલાં લીધાં, પછુ તમારા ધર્મના બચાવ માટે અને ખીજના આ- પોનો જવાબ આપવા માટે તો આવી એક નજવી રકમ પછુ તમોને આજ સુધી મળતી નથી ?

અમને તો લાગે છે કે, જંગલ આપણી આ એક સૂઝી ગયેલ તમે ઉઠાવ્યા કરો છો-અને સાચી દલીલોને જરાપણ જવાબ આપવાની તમારામાં કરી તાકાત નથી. છતાં જો ફક્ત છપાવવાના ખર્ચને માટે જ અટકી બેસા હો, તો અમે તમારો એ ખુલાસો અને જવાબ અમારે પોતાને ખરે જવાબી આપવા તૈયાર છીએ, અથવા ફેટશે ખર્ચ થશે તે જણાવો, તો તેનો બંદોબસ્ત કરી આપીએ. તમે એટલા માટે જ મુંઝાઓ છો શું ? સૈયદ બાવામીયાં તમારા જાતબાજ કેટલાક સૈયદો પોતે જ કહે છે કે “અમારા પીરાણા સતપથ તો દીન મહમ્મદી એટલે હસલામાં ધર્મ છે, અને બાવામીયાં, તે મતલબી છે” અને પેટને ખાતર જ ઝોગણીશમું પુરાણ લખીને બનાવડી ચોપડીઓ પ્રગટ કરી, લોકોને ખોટો-ધોખો આપે છે અને કાકા તેમજ સતપથીઓની ખોટી ખુશામન કરીને તેમને ધૂતી ખાતા માટે જ આવી પ્રત્યંચાણ બેલી હાથહા કરી રહ્યા છે,” તેનો તમે શું જવાબ આપો છો ?

તમારા પુસ્તકના એ ફરજીઓ તો આપાદ તમારા જાનના સૈયદો તેમજ લોકમણ કાકા જેવા મામલો હિંદુ યુગવરોને જ લાગુ પડે છે, તેમાં જરા પણ શક નથી; પરંતુ હવે તેમને “પચિત્ર-સતપથી પુણ્યશાળી સૈયદો અને કાકાઓ” કહેવને બહાર પડ્યા છે. તો અને બતાવશે કે તમારા જ પુસ્તકમાં એ વિશેષણો કયાં લખેલાં છે ? તમે આ હેડીંગમાં જાણેલાં વાક્યો અને મૂળ પુસ્તકનાં તમારાં વાક્યો જરા ખુદને ખાતર તો મેળવી જુઓ! આપું હકકહું જુદાજુદા ચલાવેને તો તમે પોતે ધર્મસંકટમાં સપડ્યા, અને પીરાણાના સૈયદો તેમજ કાકાઓને તમ સત્ત્વ કહેવ. તેમનાં થયેલી ખાખાવીખીથી ગમરાધને હવે ફેરવી બંધવાને ખોટો બચાવ કરવા ઉભા થયા છે, પણ એથી કદ તમે તમારા સૈયદો અને કાકાઓની આંખમાં ધૂળ નહોતજ નાખી શકશો. “પ્રપંચીઓના પાપ અને કલિ મહારાજની લીલા”વાળા લેખનો સીધો જવાબ આપવાને બદલે ‘મહાન ધૂતીખાજની પોલ’ના હેડિંગથી લેખ લખવામાં પણ તમે એ મારેલા ખોટાં હવાતીયાં અને ફાંફાં છેક ઉપાડો પડી ગય છે.

સનાતન આર્ય-હિન્દુધર્મના સર્ચની મહાન સત્તા અને તેનો પુણ્યશાળી પ્રભાવ નહોતજ સમજાવવા સૈયદ બાવા સાહેબ ! રાતના ઘૂ ઘૂ શાણની માફક તમે પોતાના આત્મન અને ભોગ હિન્દુ સૈયદોમાં જોયો તો પડો મહાનને કહે કે, અમારે તો સતપથનો વારો છે. પણ એવાં ખોટાં જાણુશું કે જાણે વેદો તમા જૂતિસમુત્તિઓના અર્થો પહોંચાવી, પોતાના વડીલે ઉભા કરેલા અર્થસૃષ્ટિ પીચી-ચેચી હાલતો એવી રીતે હિન્દુઓમાં તથા છસામીઓમાં પણ તમે હાંસીજ કરાવી રહ્યા છો.

મી. ખાકી, તમે જણાવો છો કે, મી. નારાયણ-સંમણ સતપથથી અમણ છે. પણ ખાકી ! હું તમને ખાતી આપું છું કે, તમારા સતપથને ફું બરાબર પીઠાવું છું. તમારા કરતાં પણ એ પંથના પપ્પો, બેદો અને રહસ્યોને હું વધારે જાણું છું. એ સતપથ તમારા વડીલોએ હોયને દગથી વટલાવીને ખુસલમાન બનાવવા માટે જ ઉઠ્યાં કર્યો છે. અમણ અને ભોળામણથી, કાઠીયા, ગોલા જેવા હિન્દુઓને ફસાવવાની તેમાં અનેક યુક્તિઓ રચેલી છે. હાલના તમે તેના વચન પણ તમારા વડીલના પગલે ચાલી, હિન્દુઓને વટલાવવાના અનેક પ્રયત્નો અને કાલાકાસ પેલી શ, જેની પોલો અનેક વખત અમારા તરફથી અહેર રીતે ખુલી પાડવામાં આવી છે, અને હજી સહજે ખોલવામાં આવે છે, તે તમે સારી રીતે સમજો છો.

જી મી. ખાકી-તમે છેક જુદું જ લખો છો કે, “જેવા લેખોને જવાબ આપણ ગયો છે !” હું છતાં જુદું છું કે, આજસુધી મારા હોંઠ પણ લેખને એક પણ જવાબ અપાયાજ નથી. એટલું જ પણ મારે છેલ્લે જાહેર લેખ “પ્રપંચીઓના પાપ અને કલિમહારાજની લીલા !” વગળા હાલના તાજા લેખને જવાબ પણ તમે નથી આપી શકતા ! આ તો તમારા ઉપર અમારે તમ અપેક્ષા આદર આવી પડી છે, સારી રીતે ધ્યાનમાં આપે તમે પહેલવહેલું જ રહી પેતાકું છપાવો

મોટા બચાવનાં ફેક્ટ કોર્પોરેશનમાં છે. અને ઉપરના બાબતમાં દીકરા તમારા પોતાનાજ કુખડનો અર્થ પસંદની હવે તમે સૈયદો તેમજ કાકાઓના છેકજ જુદો અને લોકો, બચાવ કરવા બતાવવી દેખાવ કર્યો છે, પરંતુ એ દેખાવ કરવા જતાં તમે છેકજ બાન જુદીને તેમને વધારે ઉધાડા પાડી રહ્યા છો. તમે લખો છો કે-“સતપંથને યત્ન માનનારા મહાસપના ધરમાં ઉતારા કરીને કુટીલ સાહુ રહેતા હોય, તેઓની બેન-દીકરીઓના ઉપર તરાપ મારતા હોય, તેમને માટે મેં લખ્યું છે. ને તેની અને નિંદા કરી છે.” તે વાતને, સતપંથના સત્તુને તથા તમારાં સદરહુ પુરતકને શું સંબંધ છે? સતપંથીઓ ખીન્ન તે કોને માને છે? કચ્છમાં થોડા ઇત્યાદિની ચરતોની જુગાર છેજ નહીં. તેમજ સાહુ, પીરકે ફકીર થયેલા પચ્ચ સદા, શેર, મીસ, જીનના વેપારો કરનારા કચ્છમાં કોઈ પીર કે ફકીરોજ નથી. ત્યાં કોઈ મીસ નથી. ત્યાં શેરોને સટો નથી. એ બધું તો તમારા કાકાઓજ કરતા હતા, અને તે માટે તમે કોઈ પચ્ચ ચઢ્યા હતા. એ બધી તમારી વાતોને હવે પસંદાવીને લખવાની તમારી ચાલાકીથી કેણુ કમાજી? સૈયદજી! તમારી ચતુરાઈ તો ચૂંચે ચઢી ગઈ છે! એ તમારા લેખને કોઈ માને કે નાં માને, તેના સાથે પચ્ચ મેં તો કંઈ લેવાદેવા નથી, હું તો ફક્ત તમારા અંતરાત્માનેજ પૂછું છું કે, જો તમે છાંયી તમારા ધર્મબાઈઓ માટેજ લખ્યું નહોતું, તો કાકા અને સૈયદોએ તમારાં એ લેખ હાલ રદ શામટ કરાવ્યો? તમારાં અને તમારી માણના હકોક શાગટ ખંધ કર્યો હતા? એ બધાં તો તમારા સદરહુ અદેખાઈ બચાં બેનોનેજજીવડેડેડે નેતો કે નહીં? સૈયદો અને કાકાઓની વચમાં તમારી સ્થિતિ પાછળથી સડી વચ્ચે સોપારીના જેવી થઈ ગઈ હતી કે નહીં? અમને તમારીબહુ દયા આવે છે. એક તરફ તમે દુઃખે પાપે પૈસા પેટા કરીને પેટ ભરી છો, તેમાં વચ્ચે એકાદ વખત કાકા અને સૈયદોને માટે ખરેખર વાજબી કહ્યું, તે માટે તો મને તમારા તરફ કંઈક ભાવ પેદા થયો હતો, પરંતુ પાછળથી તમારી આટલી બધી નામદાઈ અને યુશામતજીતિ જોઈને હવે તો મને બારે દિવસે તમેજ દુઃખજ પેદા થાય છે.

દાંધીના માવ વ અને દેખાડવાના હાંતો જુદા હોય છે-તે પ્રમાણે તમે પચ્ચ જાને મુસલમાન

... - છેકોને-પોતાને “સતપંથના સેવક” લખો છો, અને હિંદુ દેવતાઓની સ્તુતિ અને પૂજા કરો છો-એ બાબતનાં અર્થ નહાના મોટાં પુરતકો પચ્ચ છપાવી, તેમની આંહ આંહ ગણી કિમતો રાખીને, ભોળા સતપંથીઓને ધૂતી ખંખો છો. એ બાજુ માત્ર પેટ અને પૈસા માટેજ કે બીજા કોઈ હેતુથી ખેલી રહ્યા છો? દીન મહા મહી મુસલમાન હોખેતમે-મોક્ષહાર, સતપંથીની સંધ્યા, બુદ્ધઅવતાર મોટો, સંતવાણી, બાલારામ સુબોધ, નાંચાકાકિની સંવાહ, સતપંથ ચોખન, ભકતની સોપ, પરજા, અરજ, સતપંથી આજ્ઞાપત્ર, સતપંથીઆત્મ કર્મ, સતપંથીઓનું પૂજન, અપરવેદ, ઉપનિષદ અને ગાયત્રી; વગેરે હિંદુધર્મ અને હિંદુ દેવતાનાં નામો; પૂજન, પાઠ ગોંડવીને તમે પુરતકો છપાવ્યાં છે, અને હજારો રૂપિયા તેમાંથી મેળવીને ગડપ કરો છો. એ ધૂર્તબાજુ, પોલ અને કાચનું નહી તો બીજું શું? એ બધું પુરતકોમાં તમે એ હિંદુધર્મ, ઇસ્લામી ધર્મ, જૈનધર્મ, બુદ્ધધર્મ, વગેરે દુનિયાના અનેક પવિત્રધર્મોનીહલક નિંદા અને બદનકી કરેલી છે, તેના અંગેએ અનેક વખત જરાય પચ્ચ માંગ્યો છે અને એ હજાર બપંકર જાહેશોના રોમાંચક ક્ષતિહાસ અને તૈયાર કર્યો છે, તે પચ્ચ પ્રભુની કૃપાથી ચોગાજ વ તમારાં કચ્ચાણુ માટેજ છપાઈ પ્રકટ થશે. એટલે તમનેતમજ જગતને સંપૂર્ણ ખાતી થઈ જશે કે, કાકા કોણુ છે? ખરા ધૂર્ત તે કોણુ છે? અને જગતમાં પ્રપંચો તે કોણુ ખેરે છે? અરે! એક પાપી ખાતર આવી નીચ પ્રપંચજળ બિજાવીને શામાટે પોતાના અને બીજાના બંને લોક બગાડો છો આજી! પ્રભુને ખાતર, જુદાને ખાતર-હવે ? મુત્યોના પ્રમાણિક માર્ગ પકડો. સમજો તો ધર બસ હોય! માટે હજી પચ્ચ ચેતીને સીધે રસ્તે ચાલો!

પરોક્ષ નારાયણજી રામજીબાઈ કોલકેટર-
નિરોધીવાળા-હાલ ઘાટકપર (ચાણા)-મુંબ

